

SKOZI MOJE OČI

Moja babi ima svetlo modre oči, lepše kot najčistejše morje na grški obali. Tudi dedek ima modre oči, bistveno temnejše kot babi, pa vendar veliko lepše kot moja mami. Ona ima rjave, take leseno rjave, ki na prvi pogled izgledajo precej običajno, a ko jih dobro spoznaš, ugotoviš, da so v bistvu najtoplejše in najvarnejše oči daleč naokoli. Kakšne oči imam jaz? Ne vem točno. Mami pravi, da so podobne očetovim. To vzamem kot kompliment. Moj ata je faca! Poleg zelenomodrih oči sem po njem dedovala tudi značaj, oba sva zelo zgovorna – on še za pikico bolj kot jaz, obožujeva glasno glasbo in veselice. Že kot majhna sem se z opazovanjem njega naučila pristopiti do ljudi. Sploh me ne čudi, da sem oči prevzela ravno po njem. In še Sara. Moja starejša sestra. Prav sram me je priznati, da ne bi znala odgovoriti na vprašanje, kakšne oči ima ona. Če pogledaš na hitro, so nežno modre. Če je žalostna, so ostro sive, obrnjene v tla. Ko je vesela, so kot dedkove – temno modre. Prestrašene pa je na srečo še nisem videla. Oh, te oči ... Včasih sem jezna, da pokažejo toliko čustev.

»En in isti račun že desetič, pa mi še vedno ne gre v glavo!« sem si grizla nohte in obupano sedela ob Sari za mizo. Na dolgo in široko mi je razlagala ulomke in korene, meni pa je po glavi teklo sto drugih stvari. »Saj nima veze. Do testa imam še tri dni ...« »Tri dni – TISA, a se hecaš?« Sara prekine mojo samozavest. Zelo rada jo imam in hvaležna sem, da mi tako pomaga, ampak po mojem mnenju šolo jemlje čisto preresno. Sploh ne gre nič iz hiše, meni bi se verjetno zmešalo. Edini čas, ki ga ne preživi za zvezki, je ta, ko sem jaz pri njej. Vsak dan sva skupaj najmanj eno uro. Ne zato, ker bi se mi kot sestra smilila, ker sem njena edina prijateljica, ampak predvsem zato, ker dejansko uživam v njeni družbi. Kdo bi si mislil.

Zimski prazniki so le še teden dni pred nami in danes sem mami obljubila, da ji pomagam narediti piškote. Ne morem se še čisto prepustiti počitniški enegiji, ker je pred mano še krut in nepopustljiv test iz matematike. Ko se tega rešim, bom z veseljem cel dan zapravila za zimske filme, glasbo in okraske. Te zimske počitnice imam v načrtu preživeti še z nekom. Komaj čakam, da vse to povem Sari.

Temna ulica, milijarda zvezd nad nama. Prime me za roko ter jo stisne. »Te zebe?« Njegov glas prekine tišino. »Ne, je že v redu,« odgovorim in si popravim puhovko. Pozno je

že. Sara me je klicala in obljubila sem ji, da bom čez 10 minut doma. Samo tiho sediva na postaji in čakava vlak. Svoje roke ovije okoli mojih bokov. V desnem žepu spet začutim vibriranje telefona. Zdaj kliče mama. »Pa kaj ti lahko pustijo malo svobode? Niti posloviti se ne moreva v miru!« rahlo povzdigne glas še preden se uspem javiti. »Ja, mama, takoj bom doma.« Prekinem. Pospravim telefon in roke potisnem globoko v žep. Zaradi mraza ne čutim več prstov na nogi. »Tvojih staršev nič ne skrbi, da tako pozno sam hodiš naokoli?« Končno še jaz nekaj rečem. Nasmehne se mi. In v tem trenutku se zavem, kako butasto sem zvenela. Pripelje njegov vlak. Privije me k sebi s svojimi toplimi rokami in svoje temne oči usmeri naravnost vame. Sram me postane, niti sekundo ga ne morem več gledati. Nasmehnem se mu in se skrijem v njegov objem. Pod zvezdami ostaneva le še jaz in on. On in jaz.

Takoj, ko pridem domov, zavijem v Sarino sobo. Čisto preveč sem zaljubljena, da bi pustila, da mi karkoli pride do živega. Z nasmehom do ušes stopim v njeno sobo. »Mama je bila zelo zaskrbljena, veš!« poskuša prekiniti moje veselje. »Zakaj mi ne privoščite sreče?« se delam užaljeno. Nasmehne se in nič več ne reče. »Tai mu je ime,« poskušam pridobiti njeno pozornost, pa je preveč osredotočena na kemijo. Nekaj časa le še sedim na njeni postelji, medtem ko se ona uči. Pozno je že. Jutri pišem matematiko in nimam slabega občutka. »Stuširat se grem, ti pa pojdi spat. Za test se moraš spočiti.« Pokimam. »In mami ne bom ničesar omenila glede Taia, še ogromno časa imata,« doda ter zapusti sobo.

Zapiska mi telefon. Prestrašeno pogledam proti profesoričini mizi, če je slučajno slišala. Prepričana sem bila, da ga imam na tiho. S konico očesa pogledam Taievo sporočilo. »Danes prideš k meni. Ob 17.00 imam čas.« Srce mi začne biti hitreje kot pred testom iz matematike, ki sem ga odpisala uro nazaj. Sporočilo ni zvenelo kot vprašanje, zato nisem razmišljala, ali sem za danes morebiti imela druge načrte. Želela sem le čim prej biti v njegovem objemu.

Ura je že kar nekaj minut čez 17.00. Tai se ne javlja na klice in ne odpisuje. Zberem pogum in pozvonim. Sploh ne morem izbrisati nasmeha z obraza in ustaviti prijetne živčnosti, ki jo čutim po telesu. Vrata se odprejo in za njimi stoji Tai. Na sebi ima sivo trenerko in široko majico, raztrgano na rokavih. Povabi me noter. Oster nepoznan vonj me požgečka po nosu. V grlu začutim grenak cmok. »Oprosti, nisem mogel prej,« mi reče,

medtem ko mu sledim do njegove sobe. Gledam okoli sebe. Čuden kraj, nisem navajena sten brez slik in sob z zastrtimi okni. »Kar vstopi, nikogar ni doma, tako da naj te nič ne skrbi,« se mi nasmehne in me poljubi. V trebuhu začutim oster občutek. Ne vem, ali zaradi slabega zraka ali »ljubezenskih metuljčkov«, o katerih berem v knjigah. Sedem na rob postelje, on pa zaklene vrata. Takoj pride do mene. Temni lasje mu padajo čez oči in nasmeh se mu razširi po obrazu. Z eno roko me drži ob sebi, drugo pa stegne proti predalu. »Gotovo si žejna,« prijazno reče. »Samo malo vode bi, prosim,« odgovorim in s tem odpravim cmok v grlu. Pospravi pločevinko, ne vem točno česa, ki jo je držal v roki in odide. V odprtem predalu opazim cigarete in steklenico alkohola. Pod mizo ima škatlo, ki naj bi bila koš, a so smeti večinoma okoli nje. Vrne se s polnim kozarcem vode. »Nisem vedela, da kadiš,« ga resno pogledam, saj mu že na začetku želim pokazati, da me to moti. »Saj ne kadim. Če imaš v mislih cigarete v predalu, niso moje. Za prijatelja jih imam ... Sicer pa to sploh ni tvoja stvar.« Ne vrne mi pogleda. Leže ob mene, medtem ko razmišljam, kaj odgovoriti. »Kako ni moja stvar?« se začudim. »Že več kot mesec se pogovarjava, te stvari bi morala vedeti.« Močno, skoraj malo grobo me potegne za roko, da obležim ob njem. »Ne razburjaj se. Zdaj je važno le, da si ob meni,« mi zašepeta. Nisem več jezna, zaupam mu.

Še pred osmo se odpravim nazaj proti domu, ker ima Tai neke obveznosti. Kljub popolnoma razmetani hiši in grozno neprijetnemu vonju, sem se ob njem počutila varno. Znal me je nasmejati z nesmiselnimi šalami in me nenehno držati v toplem objemu. Na telefon se spomnim komaj, ko začutim vibriranje v žepu. Kliče me Tija, najboljša prijateljica. Čisto sem pozabila, da se je danes vrnila s potovanja in da sem ji obljubila, da se dobiva. Komaj čakam, da ji povem vse o Taiu, ona pa meni vse o Egiptu. To bo odličen zaključek dneva.

Ura je že krepko čez 22.00. Čakam pred vrati Sarine sobe, da se preobleče in me spusti noter. Včasih se počutim otročje, da vse, kar se mi dogaja, povem Sari, ampak saj zato so starejše sestre.

Ne morem spati. Skrbi me. Tai mi ne odpiše že od devetih naprej, ko je domov prišel njegov oče. Rekel je, da nimata najboljšega odnosa, več mi ni hotel povedati. Ko sem omenila mamo, se je razjezil in zamenjal temo, tako da sva s pogovorom ostala bolj na površini. Kot je rekla Sara, še ogromno časa imava.

Iz postelje prilezem komaj, ko me mama pokliče na kosilo. Vsi so že navajeni, da med počitnicami pol dneva prespim. No skoraj vsi. 15 neodgovorjenih klicev od Taia. Kličem ga nazaj, pa se ne javi. Pišem mu, pa se ne javi. To ni običajno za njega. Po treh urah grem do Sare, potrebujem mnenje nepristranske osebe. »Tai me je 15-krat klical, ko sem še spala, zdaj pa mi že tri ure ne odpiše. Misliš, da je kaj narobe?« Zasmеji se, a ko vidi, da meni ni do heca, se tudi sama zresni. »Saj ne živita daleč narazen. Če boš imela mirnejšo vest, pojdi in se prepričaj, da je v redu«. Točno to sem hotela slišati. Zahvalila sem se ji, jo objela in se s kolesom odpravila do Taieve hiše. Vem, da delam prav in tudi Tai bo gotovo vesel, ko bo videl, kako mar mi je za njega. Dobrih 10 minut in sem že pred vrati njegovega doma. Pozvonim. Nič. Pozvonim še enkrat in že želim oditi, ko zaslišim, da se vrata za mojim hrbtom odprejo. Ne zagledam Taia, ampak starejšega gospoda z lasmi, spetimi v čop, in razmršeno brado. »Koga iščeš?« me vpraša. Vse, kar si želim, je, da zagledam Taia, ki bi odgovoril namesto mene, pa ga ni bilo. »Taia ... Je Tai doma?« Z glavo pomigne, naj vstopim.

Diham skozi usta, ker moje telo ni preneslo vonja, ki je danes še hujši. Samo hodim proti Taievi sobi in si ne upam dvigniti pogleda. Vrata ima nežno priprta. Vstopim. Sedi za računalnikom. »Tai, jaz sem. Tvoj ata me je spustil k tebi«. V hipu vstane. Ne izgleda preveč zadovoljen. Stopi do mene. Na hitro ga uspem pogledati v oči. Jezen je. »Nikoli več ne smeš narediti tega«. Objame me in mi lase umakne z obraza. Leževa na posteljo. Nočem pritiskati nanj, a zdi se mi, da sem videla preveč, da bi ignorirala. Nekaj časa le leživa v tišini. Začutim težke roke na mojih bokih. Nagne se proti meni ter me poljubi na vrat. Mnoge punce bi ubijale za to, meni pa se vse zdi tako zelo prisiljeno. Poljublja me, jaz pa izmikam glavo. »Daj, prepusti se mi, saj me imaš rada, ne?« Pozabim na mučen oster vonj, ki razjeda prostor, pozabim na razmetan hodnik, črepinje stekla v kuhinji in razbito steno v Taievi sobi. Njegove oči so temne, temnejše kot kadarkoli prej, njegove roke so težke in nasmeh se mu izbriše z obraza. Stisnem se ob steno ter se poskusim izogniti njegovim prijemom. »Hotela sem se le pogovoriti s teboj,« prekinem napeto tišino, ki me zbada v želodec. »Ja, v redu,« ostro odgovori in me pri tem še vedno boža po nogah. Primem ga za roke in jih umaknem z mojega telesa. »Skrbelo me je, 15-krat si me klical, potem pa se nisi več javil«. Nič ne odgovori, vidim le, kako se njegove oči obrnejo proti steni. »Tvoj oče ni zgledal v redu,« dodam. Še vedno ostane tiho, jeza in suha žalost se nabirata v meni. Naučena sem bila

povedati, kar mislim, in preveč sem ga imela rada, da bi mi bilo vseeno. Zanj sem bila pripravljena narediti stvari, na katere pred mesecem dni še pomislila ne bi. »Tai, no, pustila sem vse, da sem lahko prišla do tebe, bi se lahko prosim pogovarjal z mano? Čisto si me odrezal iz svojega zasebnega življenja, iz dneva v dan ugotavljam, da te v resnici sploh ne poznam.« Sploh ne vem, kam naj pogledam ali kaj naj še rečem. Moje oči, ki so vedno gledale v svet, so zdaj obrnjene k tlom. »Me res hočeš spoznati? Res hočeš začutiti kdo sem?« Prime me za vrat in me z obrazom obrne pred svojega. Krvave oči ima in napete obrvi, ki jih stiska jeza. »10 let sem bil star, ko je začel piti. 10 let sem bil star, ko sem se bal zaspati, 10 let sem bi star, ko sem začel krasti. Mama se je uspela rešiti, šla je, si ustvarila novo življenje in mene pustila tu. Tebi tega ne bom pustil, rad te imam in ne morem več živeti brez tebe. Prej kot se boš zavedala, kakšno moč imam, prej ti bo lažje.« Obležim ujeta med njegovimi besedami. Poljubi me po vratu in mi zašepeta: »Vse to delam iz ljubezni.« Poljubi me bolijo. Od vonja po alkoholu se mi obrača želodec. Bližina me duši. Daleč gre. Predaleč. Zaprem oči. Ne upiram se več.

Ležim v svoji sobi na postelji in gledam v belo steno nad mano. Zebe me. Nežno trkanje prekine prazno tišino. Vstopi Sara. »Že spiš? Danes te nič ni bilo pri meni, pa me je zanimalo, kaj je tako pomembno, da se nisi imela časa oglasiti«. Trudim se ostati tiho. Zaprem oči. Še vedno čutim težke roke, ki me držijo pripeto na posteljo. Ničesar več ne slišim. Zaspim.

Pred mano je le tiha ulica, ki se vleče v gosto temo. Nimam več daleč od starih nogometnih tribun, pri katerih se dobiva. Za sabo zaslišim hitre korake, nočem se obrniti. Nimam energije, da bi se. Potegne me za roko in se mi zazre v oči. »Me nisi nič pogrešala?« Njegov glas prereže gosto temo in nasmejim se. To še znam. Igrišče ni bilo osvetljeno, stare tribune ob njem pa še toliko manj. Rok nisem mogla dati iz žepa in zaradi mraza sem po celem telesu čutila bolečino, ki me je bodla ob dotiku. Pas sem imela močno zategnjen in pod puloverjem ter jakno sem imela še dve majici, ki sta me greli. Sedla sva na lesene tribune, upala sem, da čas čim prej mine, ker mi je mraz razjedal telo. Stegnil se je proti meni, me poljubil in roka mu je zdrsula pod pulover. Naježila se mi je koža in bilo me je močno sram. Pogledala sem proti vesolju ter mu začela razlagati pomene zvezd. Hotela sem, da vidi, da sem več kot golo telo.

Sare ne morem več pogledati v oči, ne najdem moči, da bi govorila z njo, ampak vem, da ji moram dati znak, da jo potrebujem. Iz zvezka iztrgam list in pišem. »Prešibka sem, da bi se prav odločala, zavozlala sem voz, ki ga ne znam več odvozlati. V svojem telesu ne zdržim niti dneva več. Trudim se, da bi ga rešila, a ob tem ubijam sebe.«

Ura ni še niti devet, jaz pa ležim v pižami in poslušam glasbo. Tai je zunaj z nekimi prijatelji, vsak ponedeljek so skupaj, ne odpisuje mi. Danes bi se morala dobiti s Tino, pa sem ji rekla, da se slabo počutim. Že drugič ta teden. Zaspim. Rada bi spala. Samo spala. Za zmeraj.

Nedelja. Še zadnji dan počitnic. Vse, kar se spomnim od njih, je vonj njegovega stanovanja in temne tribune. Moje oči so ostro sive, obrnjene v tla. Moje telo je težko. S težavo se obrnem proti polnilcu za telefon. Ob njem zagledam papirnato letalo. Razprem ga.

»Draga moja Tisa.

Ne ubij se danes, ker nihče drug ne bo pojedel perutničk od kosila, ne ubij se danes, ker sem videla, da bo kavarna na koncu ulice začela prodajati tudi rogljičke, ne ubij se danes, ker nihče drug ne bo z mano gledal neumnih ljubezenskih serij in se cel večer pogovarjal o tem, kako nekoristna je matematika. Ja, govorilo se bo o tebi, ja, ne boš se več rabila sama soočati s stvarmi, in ja, nihče si ne bo več zatiskal oči pred dejstvom, da si potrebovala pomoč in da te bolečine 15-letna punca nikoli ne bi smela nositi sama. Samomor je trajna rešitev začasne težave. Ampak ti veš to, vsi so ti to vbijali v glavo že od trenutka, ko si se naučila, kaj samomor pomeni.

Pa imajo te besede danes zato sploh še smisel? Zame imajo. Zame je vse smiselno, dokler si ti ob meni, dokler me lahko slišiš, tudi če si tega sama ne želiš. Dokler si upaš nositi kratke rokave in dokler pri kosilu poješ še sladico.

Ne smeš obupati, to nikoli nisi bila ti. Ne sme se tako končati. Ne sme se končati, dokler ne boš smučala bolje od mene, dokler ne porabiš vse pekoče zobne paste, dokler babici ne poveš, da ne verjameš več v Božička in dokler mi ne izdaš recepta za najboljše mafine. Ne sme se končati, ker imam še tisoč razlogov in hočem, da slišiš vsakega od njih.

Ja, svet se bo še naprej vrtel okoli svoje osi, ampak pomisli na vse sončne zahode, ki jih boš zamudila, na vse šolske drame, ki jih nikoli ne boš slišala, pomisli na sosedove kužke in

tekmovanja v plavanju na morju, na zmrznjene jagode, po katerih te vedno boli glava in na ogabne zelenjavne smutije, ki nama jih pripravlja mama.

Vem, da z nobeno besedo ne morem porušiti zidu, ki si ga ustvarila pred sabo ali zaceliti bolečine, ki jo nosiš v sebi. In tega niti nočem od tebe. Vse, kar si želim, je, da daš sama sebi le še en dan. Tudi če bo potrebnih še ogromno teh »le še en dan«, da prideš spet do točke, ko si boš lahko rekla: »Komaj čakam jutri!«.

Točno vem, kaj moram narediti. Jutri imam spet mesečni pogovor pri psihologinji, h kateri hodim že od poletja zaradi težav s koncentracijo. Kličem jo. »Dober dan, poklicali ste v ordinacijo, psihologinja Anita pri telefonu. Kako vam lahko pomagam?“ Globoko vdihnem: »Zdravo, Tisa Belek pri telefonu. Jutri imam ob 14.00 termin pri vas in imam veliko prošnjo. Poleg sebe bi rada pripeljala še nekoga. Res nujno je in ne vem, na koga drugega bi se lahko obrnila.“ Izdihnem. Tako zelo jezna sem nase, ker kljub vsemu, kar mi je naredil, čutim to močno potrebo, da mu moram pomagati. »Tisa, ni problema, lahko ga pripelješ, bomo skupaj rešili karkoli vaju teži,“ odgovori. Zahvalim se ter poslovim. To je to. Več kot to ne morem narediti. Ko mi Tai zvečer končno odpiše, mu povem za načrt. Pravzaprav mu povem le, da mora jutri z mano do psihologinje, ker me je prosila, da bi ga spoznala. Meni se to sliši noro neumna laž, ampak Tai verjame, kar me sploh ne preseneča več.

Ne javi se mi. Že najmanj 10-krat sem ga poklicala. Je pozabil? Ura je 14.00 in vsak čas se bodo vrata v pisarno odprla, njega pa ni nikjer. Anita me povabi naprej in me takoj povpraša, kako to, da sem sama. Sram me je, zato jo prosim, da pozabiva na to temo. »Nekaj mi moraš povedati, Tisa. Rekla si, da je nujno. Ne smeš sama reševati nujnih stvari,“ zaskrbljeno reče. Ne morem se več zadrževati. Iz mene bruhne: »Enemu fantu želim pomagati, pa ne znam. Dosti pije zaradi očeta. Njuna hiša je bolj podobna hlevu kot domu, zelo hitro se razjezi in ne zna presoditi med tem, kar sme, in tem, česar ne sme. Včasih imam občutek, da ne zna razbrati čustev ali pa je samo tako pokvarjen.« Kljub temu pazim, da ne povem preveč. Osebne stvari raje zadržim zase. Anita začuti mojo stisko, a ne vrta vame. »Razmem tvojo stisko Tisa. Poslušaj me – če je le mogoče, se poskusi s fantom pogovoriti, da bi poiskal pomoč. Drugače pa pojdi. Pojdi čim dlje in čim prej. Ogromno si naredila, ampak alkohol res spremeni človeka. In človek, ki pije, potrebuje pomoč strokovnjakov. Predvsem pa se mora sam odločiti, da želi pomoč. Ti nisi naredila nič narobe. Ko boš

pripravljena o tem govoriti, sem tu. Brez obsojanja in moraliziranja. Samo, da poslušam in da ti bo lažje,« odgovori ter me prime za roko.

V srcu me močno stiska, ker se bojim, kako bo Tai reagiral, ko bo videl 35 neodgovorjenih klicev in ko bo izvedel, da sem zanj in za njegovega očeta povedala psihologinji, ki je o vsem skupaj javila na Center za socialno delo. Ampak stvari ne morem kar pustiti takih, kot so. Skrbi me zanj.

S Saro že od nedelje nisem govorila, izogibam se pogovoru, kljub temu da se mi ona ves čas poskuša približati.

Dala sem mu vse, kar sem mu lahko, pa še vedno ni bilo dovolj. Vse zaradi tega prekletega alkohola. Kako ima lahko pijača tako moč, kako je lahko nekemu pijača pomembnejša od varnega objema. Sveta, v katerem je živel Tai, nisem razumela, dokler nisem tudi jaz padla v njega. Občutek sem imela, kot da sem ves čas odgovorna še za eno življenje. In s samo enim napačnim korakom sem lahko izgubila sebe ali njega.

2.47 ponoči. Tai me kliče. Javim se potihoma, da ne zbudim ostalih. »Moraš me priti rešiti,« zakriči v telefon. »Nimaš izbire, vem, da me nočeš izgubiti.« Prekine. Nimam časa, da bi sploh razmišljala, čez pižamo si oblečem trenirko, sedem na kolo in se odpravim. Med vožnjo na aplikaciji preverim njegovo lokacijo. Stare lesene tribune. Nimam daleč. Vse se zdi kot v filmu, v filmu, ki ga ne bi upala pogledati do konca. Zagledam ga ležati na tleh, ko pridem bližje, slišim, da se smeji. Tema je in mraz mi razžira kožo. S svetilko na telefonu posvetim, da vidim kaj se dogaja. »Tu so me pustili,« se smeji. Potem se zresni: »Prodal sem jim nekaj, ampak sem izgubil denar, ki so mi ga dali,« reče in skuša seči v žep. Slečem bundo, da bi ga pokrila z njo. Sunkoma jo odmakne: »Kar pusti, saj me ne zebe.« Njegova sapa smrdi po alkoholu. Kličem Saro. Nič drugega mi ne pride na misel. Nežen dež spira Taievo krvavo glavo, ki jo držim v rokah. Lase mu umaknem z obraza in čakam. Ne kriči, ne dotika se me, samo leži. In jaz ležim ob njem. Pod zvezdami ostaneva le še jaz in on. On in jaz. Modre luči. Tema.

Veliko časa preteče, da so moje oči ponovno zelenomodre in da se v njih ne zrcalita več le sram in žalost.

»Draga Tisa.

Z besedami nisem bil nikoli dober in tudi pravopisnih napak bo verjetno kar nekaj. Danes je moj 23 obisk psihologa, pri katerem sem pristal po tistem dogodku po praznikih. In moja naloga je napisati pismo osebi, ki bi ji rad nekaj sporočil, pa ji nikoli nisem upal, znal ali smel. Najprej sem pomislil nate, moja pogumna lepotica z zelenomodrimi očmi. Kljub temu, da že mesece ne govoriva in da si svoj svet izolirala od mojega, upam, da boš nekoč zbrala moč in pogum to prebrati ...«

Veronika Batagelj, 1. letnik

Škofijska gimnazija Antona Martina Slomška

Mentorica: Martina Slankovič